

Rapport

Informateur mr. B. Staal

**Collegevorming
Stichtse Vecht 2014**

Maarsse, 14 april 2014

Maarsse, 14 april 2014.

Aan de gemeenteraad van Stichtse Vecht

Op 23 maart 2014 heb ik de opdracht aanvaard om op te treden als informateur om de mogelijkheden te onderzoeken tot vorming van een stabiel college dat kan rekenen op voldoende steun in de gemeenteraad.

De werkwijze

Ik heb kennisgenomen van de schriftelijke informatie (de verkiezingsprogramma 's en het overdrachtsdocument).

Op maandag 24 en woensdag 26 maart 2015 heb ik gesproken met delegaties van alle fracties. Toen heb ik gevraagd naar de duiding van de verkiezingsuitslag, de voorkeuren voor de collegesamenstelling, de belangrijke programmatische punten en mogelijke blokkades bij een collegevorming.

Vervolgens heb ik op dinsdag 1 april met D66, VVD, CDA, Streekbelangen, ChristenUnie-SGP en Het Vechtse Verbond verdiepingsgesprekken gevoerd om vast te stellen of bij deze partijen voldoende inhoudelijke overeenstemming was om tot een stabiel college te komen. In deze gespreksronde is ook gevraagd of men kon instemmen met de werkwijze om Hoofdlijnenakkoord op te stellen, dat in een latere fase zou worden geconcretiseerd.

Vervolgens is vanaf vrijdag 4 april tot donderdag 10 april met D66, VVD, CDA, Streekbelangen en ChristenUnie-SGP gesproken over de mogelijke zetel- en portefeuillevverdeling. Het Vechtse Verbond nam niet deel aan deze gesprekken omdat deze partij wel steun geeft aan de gevormde coalitie, maar geen wethouder levert.

BEVINDINGEN

Duiding van de verkiezingsuitslag

Verscheidende partijen hebben aangegeven dat landelijke discussies de uitslag hebben beïnvloed. De partijen die deelnamen aan het college (VVD, D66, CDA en Streekbelangen) en de twee partijen die het college steunden (ChristenUnie-SGP en Het Vechtse Verbond) gaven aan dat binnen de coalitie de verhoudingen zijn verschoven, maar dat de coalitie nog steeds kan rekenen op 21 van de 33 zetels (dat waren daarvoor 22 zetels). De steun voor de coalitie wordt vooral toegeschreven aan de financiële stabiliteit en het succesvol afronden van de harmonisatie en de bezuinigingen. De winst van Groep Frank van Liempdt – Lokaal Liberaal wordt gezien als een signaal dat aandacht voor directe bewonersbelangen en beheer van de openbare ruimte belangrijk blijft.

Mogelijke deelname aan college

Bijna alle fracties, behalve de éénpersoonsfracties, zijn bereid deel te nemen aan een nieuw te vormen college.

Inhoudelijk zijn er geen blokkades opgeworpen en bij de aangegeven prioriteiten was er sprake van grote eenstemmigheid.

Inhoudelijke richting

Binnen de gemeenteraad van Stichtse Vecht wordt de urgentie gevoeld van grote aandacht voor de transitie op sociaal terrein. Er is brede steun voor een extra projectwethouder gedurende de

collegeperiode 2014-2018. De samenwerking met de gemeente Wijdemeren en Weesp ziet men als perspectiefrijk.

Voortzetting van financieel degelijk beleid wordt van rechts tot links belangrijk gevonden.

Relatie

Ik heb geconstateerd dat de partijen, die hebben deelgenomen aan de coalitie van de afgelopen periode, veel vertrouwen en waardering voor elkaar hebben opgebouwd.

Anderzijds is men ook niet negatief over andere fracties en constateren de coalitiefracties dat er sprake is van toenemende constructieve houding tussen de partijen in de gemeenteraad. Wel geeft men aan dat deze constructieve houding niet voor de gehele periode heeft gegolden en dat enkele fracties zich als "one issue"-partijen manifesteren en andere terreinen van de gemeentepolitiek minder of geen aandacht geven. Van Groep Frank van Liempt – Lokaal Liberaal wordt een visie op andere terreinen dan beheer openbare ruimte gemist.

Kansrijke Coalitie

Een coalitie van de winnende partijen D66 en Groep Frank van Liempt – Lokaal Liberaal, aangevuld met andere partijen, wordt als onvoldoende stabiel gezien. Daarbij geldt ook het feit dat Lokaal Liberaal een "one issue"-partij was.

De fracties van D66, VVD, CDA, Streekbelangen, ChristenUnie-SGP en Het Vechtse Verbond hebben aangegeven samen een nieuwe coalitie te willen vormen. Het Vechtse Verbond is als éénpersoonsfractie bereid de coalitie te steunen, maar levert geen wethouder. De ChristenUnie-SGP wil in deze periode wel een wethouder leveren.

Hoofdlijnenakkoord

De partijen die een college willen vormen, zijn voorstander van het opstellen van een hoofdlijnenakkoord. Dit hoofdlijnenakkoord kan vervolgens worden binnen twee maanden na de installatie van het college. Bij de uitwerking moeten de fracties het primaat hebben.

CONCLUSIES

1. Vorming van college van D66, VVD, CDA, Streekbelangen en ChristenUnie-SGP is mogelijk.

2. Zetelverhouding

In de gemeenteraad van Stichtse Vecht bestaat overeenstemming over de wenselijkheid om in de periode 2014-2018 naast vier wethouders een extra vijfde wethouder als projectwethouder transitief sociaal domein aan te stellen.

Bij de partijen voor de mogelijke coalitie is men het eens over het feit dat bij de zetelverdeling in het college rekening dient te worden gehouden met de omvang van de fracties. Men kiest niet voor één wethouder per fractie, onafhankelijk van de omvang. Daarnaast wil men niet meer dan vijf fte wethouders aanstellen. Dat is 4,9 fte geworden.

De verdeling in wethouders kan daarom als volgt zijn:

D66	1,5 wethouder
VVD	1,0 wethouder
CDA	1,0 wethouder
Streekbelangen	0,8 wethouder
ChristenUnie-SGP	0,6 wethouder

Het geringe verschil in zetels (één) en in stemmen tussen D66 en VVD komt niet tot uiting in meer dan één zetel voor de VVD, maar in de zwaarte van de portefeuille.

3. Portefeuilleverdeling

Ik heb geïnventariseerd wat de wensen zijn voor de inhoudelijke portefeuille per fractie. Dit heeft geleid tot een mogelijke portefeuilleteoedeling (bijlage 2). De belangrijkste portefeuilles zijn toegedeeld. Daarnaast is nog een lijstje opgesteld van portefeuilleonderdelen die nog toegedeeld moeten worden.

4. Hoofdlijnenakkoord

Ik heb op basis van mijn gesprekken de Bouwstenen voor een Hoofdlijnenakkoord kunnen opstellen (bijlage 1). Dit was mogelijk omdat er een hoge mate van overeenstemming is tussen de zes partijen. De bouwstenen kunnen in een korte periode door de coalitiepartijen worden omgevormd naar een Hoofdlijnenakkoord.

Vervolg

Gezien de overeenstemming tussen de beoogde coalitiepartijen kan de formatie op korte termijn worden afgerond en is installatie van een nieuw college op dinsdag 22 april 2014 mogelijk.

Ik adviseer om in de week tot 22 april onder leiding van een externe voorzitter in enkele plenaire bijeenkomsten van de coalitiedelegaties te komen tot:

- vaststellen Hoofdlijnenakkoord door de coalitiepartijen; daarbij moet worden afgesproken op welke wijze het Hoofdlijnenakkoord wordt uitgewerkt.
- vaststellen definitieve portefeuilleverdeling.

Mr. B. Staal, informateur.

Maarssen, 14 april 2014.

Bouwstenen voor een Hoofdlijnenakkoord

1. Algemeen

1. Het college zal in open houding met de gemeenteraadsfracties een Hoofdlijnenakkoord uitwerken in de periode april-juni 2014.
2. Het college en de coalitiepartijen zullen blijven investeren in het onderling vertrouwen en een goede relatie met de gemeenteraad als geheel.
3. Het beleid van het college van de periode 2011-2014 zal op de volgende punten worden gecontinueerd:
 - a. Solide financieel beleid;
 - b. Gebiedsgericht werken;
 - c. Toekomstvisie Focus op Morgen;
 - d. Participatie en transparantie;
 - e. Veiligheid en Handhaving;
 - f. Minimabeleid;
 - g. Duurzaamheid;
 - h. Nuloptie voor coffeeshops, bordelen en gokhallen.
4. In de periode 2014-2018 is veel aandacht noodzakelijk voor de transities in het sociaal domein; er moet een stevig fundament worden gelegd. Dit moet bestuurlijk verankerd worden door een projectwethouder en een bestuurlijk team (met tevens de wethouder WMO/volksgezondheid en de wethouder sociale zaken/participatiewet en) aan te stellen. Daarnaast moeten andere portefeuillehouders betrokken zijn en het college als geheel. Gezien de zware taken die op de gemeente afkomen en de grote budgettaire verantwoordelijk is het daarom verantwoord om voor deze collegeperiode een extra wethouder aan te stellen.
5. Het college zal op de volgende beleidsterreinen, binnen de bestaande budgettaire mogelijkheden, c.q. beperkingen, het beleid intensiveren:
 - a. Economisch beleid,
 - b. Toerisme en recreatie,
 - c. Sport.

1. Beleid¹

1. Bestuur en dienstverlening
 - De samenwerking met Wijdmeren en Weesp wordt voortgezet en waar mogelijk uitgebreid.
 - Regionale samenwerking is daarnaast zowel gericht op Utrecht (U10) als Amsterdam (Noordflank).
 - College en raad besteden aandacht aan de verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen). Eén collegelid wordt coördinerend om te waarborgen dat er voldoende aandacht is voor het beheer en de planning & control.
2. Veiligheid
 - Verbetering van de veiligheid heeft een hoge prioriteit; de meerjarige beleidsdoelstellingen van het Integraal Veiligheidsplan worden gecontinueerd;
3. Beheren leefomgeving
 - De aandacht voor handhaving openbare ruimte blijft onverminderd; gezocht wordt naar mogelijkheden (social return) om het aantal boa's uit te breiden
4. Onderwijs, kinderopvang en jeugdzorg en 7. Welzijn en Zorg
 - De transities in het sociale domein krijgen de volle aandacht van het college. Een projectwethouder coördineert het bestuursteam dat daarvoor wordt samengesteld.
 - De samenwerking met de gemeenten Wijdmeren en Weesp wordt voortgezet en er wordt gewerkt aan de borging van de samenwerking.
5. Cultuur, sport en recreatie
 - De mogelijkheden om buitensportaccommodaties te optimaliseren (aanleg kunstgrasvelden) worden onderzocht. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheid van bestemmingswijziging van vrijkomende sportvelden.
 - Het beleid voor toerisme en recreatie moet leiden tot concrete acties op versterking van de positie en potenties van Stichtse Vecht.
6. Werk en inkomen
 - Het minimabeleid wordt gecontinueerd. Voor de middelen die het rijk beschikbaar stelt, worden activiteiten ontwikkeld om het minimabeleid te versterken.
7. Welzijn en zorg: zie bij 4.
8. Natuur en milieu (duurzaamheid)
 - Bij het uitvoeringsprogramma duurzaamheid wordt onderzocht of het mogelijk is, bij voorkeur in pps-vorm – een lokaal energiebedrijf op te richten.
 - Het terughoudende beleid voor de plaatsing van windturbines wordt gecontinueerd.
9. Wonen en ondernemen
 - Koopzondagen: mogelijkheid voor raad om met voorstellen te komen om de regeling koopzondagen te verruimen, rekening houdend met de verschillen in de kernen. De fractie van ChristenUnie-SGP behoudt zich het recht voor om op principiële gronden tegen een voorstel voor verruiming te stemmen.
 - Er wordt krachtig ingezet op verbetering van het ondernemersklimaat door:
 - Vermindering regeldruk;
 - Verruiming mogelijkheden tot functiewijziging binnen bestemmingsplannen;

¹ Hierbij is de structuur en nummering van de programmabegroting aangehouden.

- Doorlichting leges voor het bedrijfsleven (en non-profit organisaties)
 - Invoering ondernemersloket;
 - Versterking positie bedrijfscontactfunctionaris;
 - Samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven.
- Er moet blijvende aandacht zijn voor de positie van woonbootbewoners.
10. Financiering en algemene dekkingsmiddelen incl. maatschappelijk vastgoed
- De lokale lasten worden alleen met het inflatiepercentage verhoogd. Alleen in extreme situaties (bij problemen bij de transitie sociaal domein) is een uitzondering mogelijk.
 - Rijkskortingen worden in principe budgettair neutraal binnen de gemeentebegroting verwerkt.

Samenstelling College, incl. portefeuillevindeling

Burgemeester

- openbare orde en veiligheid
- externe betrekkingen
- regionale samenwerking (primus)
- communicatie
- internationale zaken
- personeel & organisatie

D66 (1,0 formatieplaats)

- onderwijs
- economie (inclusief recreatie en toerisme)
- gemeentelijke huisvesting en facilitaire zaken
- verkeer
- water
- participatie
- regionale samenwerking U10/BRU (secundus)
- 2^e locoburgemeester

wijkwethouder Maarssendorp

D66 (0,5 formatieplaats)

- ruimtelijke ordening
- volkshuisvesting
- monumenten

wijkwethouder Breukelen

VVD (1,0 formatieplaats)

- financiën
- beheer leefomgeving
- integrale handhaving
- toezicht gemeenschappelijke regelingen
- gemeentelijke dienstverlening (inclusief ict)
- deregulering
- regionale samenwerking SWW (secundus)

wijkwethouder Loenen

CDA (1,0 formatieplaats)

- projectwethouder transitie sociaal domein (voorzitter bestuurlijk team)
- jeugdbeleid en jeugdzorg
- Welzijn/speelvoorzieningen (inclusief dorpshuizen)
- gebiedsgericht werken
- duurzaamheid/milieu

1^e locoburgemeester

wijkwethouder Kockengen, Nieuwer ter Aa

Streekbelangen (0,8 formatieplaats)

sport

sociale zaken/participatiewet (lid bestuurlijk team transitie sociaal domein)

maatschappelijk Vastgoed

aanbestedingen

grondbedrijf

wijkwethouder Maarssebroek

ChristenUnie-SGP (0,6 formatieplaats)

WMO en volksgezondheid (secundus voorzitter bestuurlijk team transitie sociaal domein)

overheveling AWBZ-taken

subsidiebeleid

natuur en landschap

wijkwethouder Oud Zuilen, Tienhoven, Vreeland

Nog te verdelen portefeuilleonderdelen

kunst en cultuur, musea en bibliotheken

evenementen

dierenwelzijn